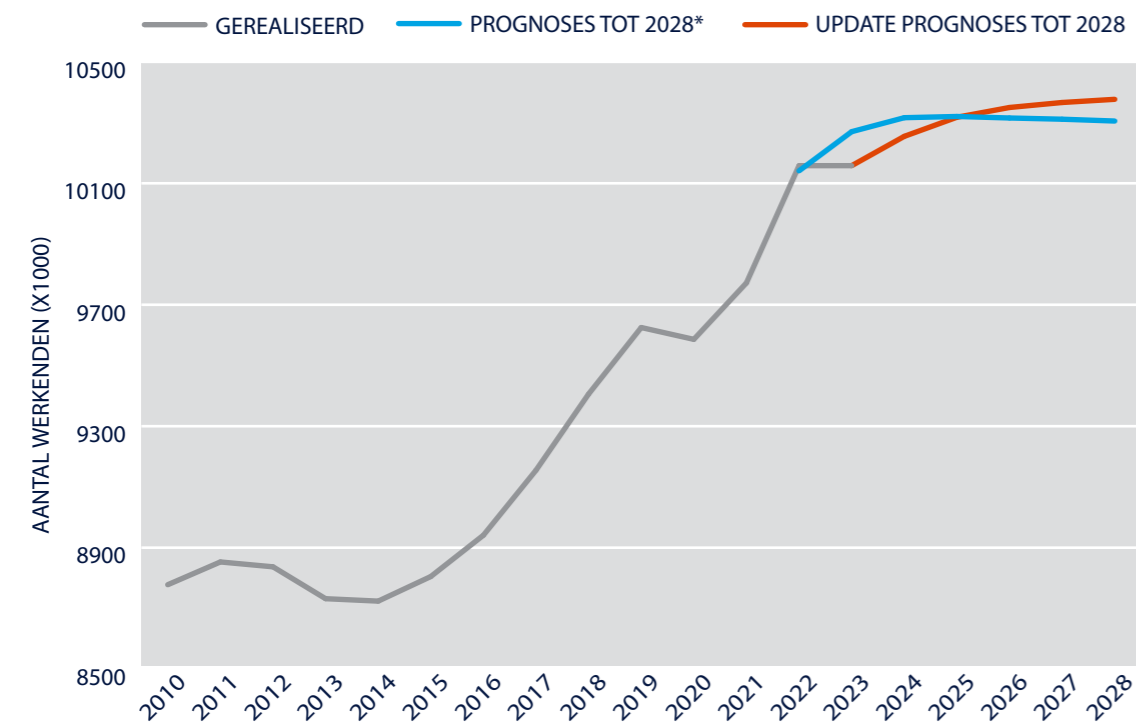

Update arbeidsmarktprognoses tot 2028

Meevallende economische groei leidt tot een toename in de groei van de werkgelegenheid tot 2028

In vergelijking met de prognoses uit 2023 verwachten we hogere uitbreidingsvraag (wat baancreatie inhoudt) op MBO- niveau, terwijl de uitbreidingsvraag op Bachelor- en Masterniveau iets terugloopt. De totale jaarlijkse uitbreidingsvraag is

gestegen van 0,3% in 2023 naar 0,4% in 2024. Tegen 2028 verwachten we 10,4 miljoen werkenden. Hogere prijzen, bestaande krapte en (geo)politieke veranderingen blijven de komende jaren voor onzekerheid zorgen op de arbeidsmarkt.

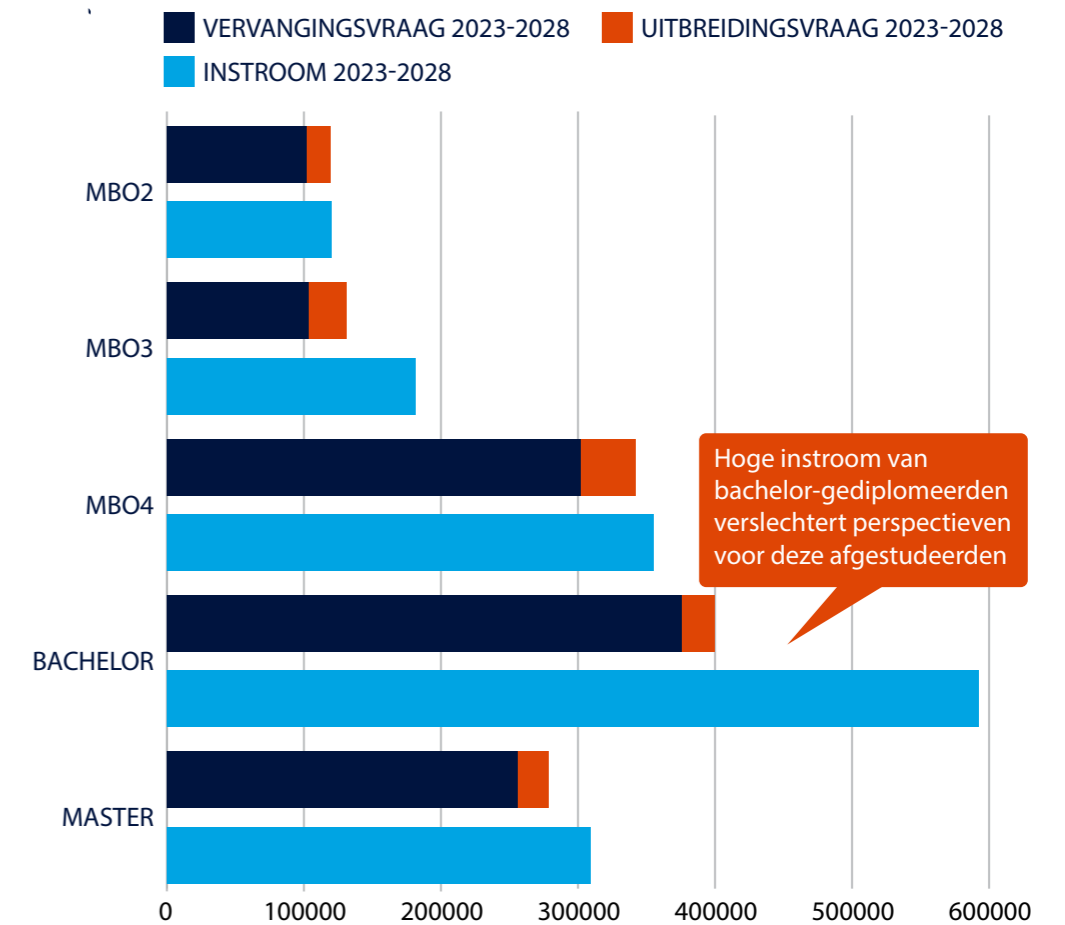

2,25 mln Baanopeningen tot 2028

Van 2023 tot en met 2028 worden er ruim 2,25 miljoen baanopeningen verwacht. In 90% van de gevallen gaat dit om het vervangen van werkenden die (tijdelijk) de arbeidsmarkt verlaten. De overige vraag wordt veroorzaakt door economische groei.

1,55 mln Instromers tot 2028 0,9 mln Scholieren beschikbaar voor bijbanen tot 2028

Vraag en instroom per opleidingsniveau

Beroepen met grootste knelpunten

- Leidsters kinderopvang / Onderwijsassistenten
- Algemeen Directeuren
- Juristen
- Tuinders, akkerbouwers en veetelers

- Ingenieurs en onderzoekers wiskunde, natuur- en technische wetenschappen
- Vakspecialisten natuur en techniek
- Metaalarbeiders en machinemonteurs
- Productiemachinebedieners en assemblagemedewerkers
- Elektriciens en elektronicamonteurs
- Vakspecialisten gezondheidszorg

Arbeidsmarktperspectieven voor opleidingen

	MBO2	MBO3	MBO4	BACHELOR	MASTER
ECONOMIE EN MAATSCHAPPIJ	REDELIJK	MATIG	REDELIJK	MATIG	REDELIJK
LANDBOUW EN NATUUR	REDELIJK	MATIG	REDELIJK	REDELIJK	REDELIJK
TECHNIEK EN ICT	MATIG	MATIG	REDELIJK	REDELIJK	REDELIJK
ZORG EN DIENSTVERLENING	SLECHT	MATIG	MATIG	MATIG	REDELIJK

■ GOED
 ■ REDELIJK
 ■ MATIG
 ■ SLECHT

* ROA (2023). De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2028. ROA-R-2023/3

Update arbeidsmarktprognoses tot 2028

Huidige en verwachte knelpunten op de arbeidsmarkt

De indicator toekomstige arbeidsmarktprognoses (ITA) geeft aan of toekomstig afgestudeerden in de komende jaren meer of minder moeite zullen hebben om een baan te vinden die goed aansluit bij hun studie. Het uitgangspunt van deze indicator is de huidige aansluiting tussen opleidingen en beroepen. Om het volledig beeld van de veranderende arbeidsmarkt te schetsen zijn beide situaties dus van belang; **Figuur 1** toont hierom de krapte op de huidige arbeidsmarkt (verticale as) en de verwachte verandering in krapte tot en met 2028 (horizontale as). De punten betreffen opleidingstypes, waarbij de kleur weergeeft wat het niveau van de opleiding is.

De indicator voor huidige krapte is gebaseerd op de baankansen en baanomstandigheden van recent afgestudeerden uit Schoolverlatersonderzoeken van het CBS.** Voor afgestudeerden van opleidingen boven de horizontale lijn is de aansluiting bovengemiddeld goed; dit duidt op krapte op de huidige arbeidsmarkt. Onder de lijn vinden we opleidingen waarvoor de afgestudeerden een ruime arbeidsmarkt kennen. De horizontale as toont de verwachte verandering in perspectieven voor toekomstig afgestudeerden. Rechts van de verticale lijn vinden we opleidingen waarvoor de krapte tot 2028 naar verwachting zal toenemen; links van de lijn verwachten we afname van krapte. Het kwadrant rechtsboven omvat opleidingen waar al krapte bestaat en deze naar verwachting verder zal toenemen. Het kwadrant linksonder bevat opleidingen waarbij de arbeidsmarkt relatief ruim is en deze nog ruimer zal worden.

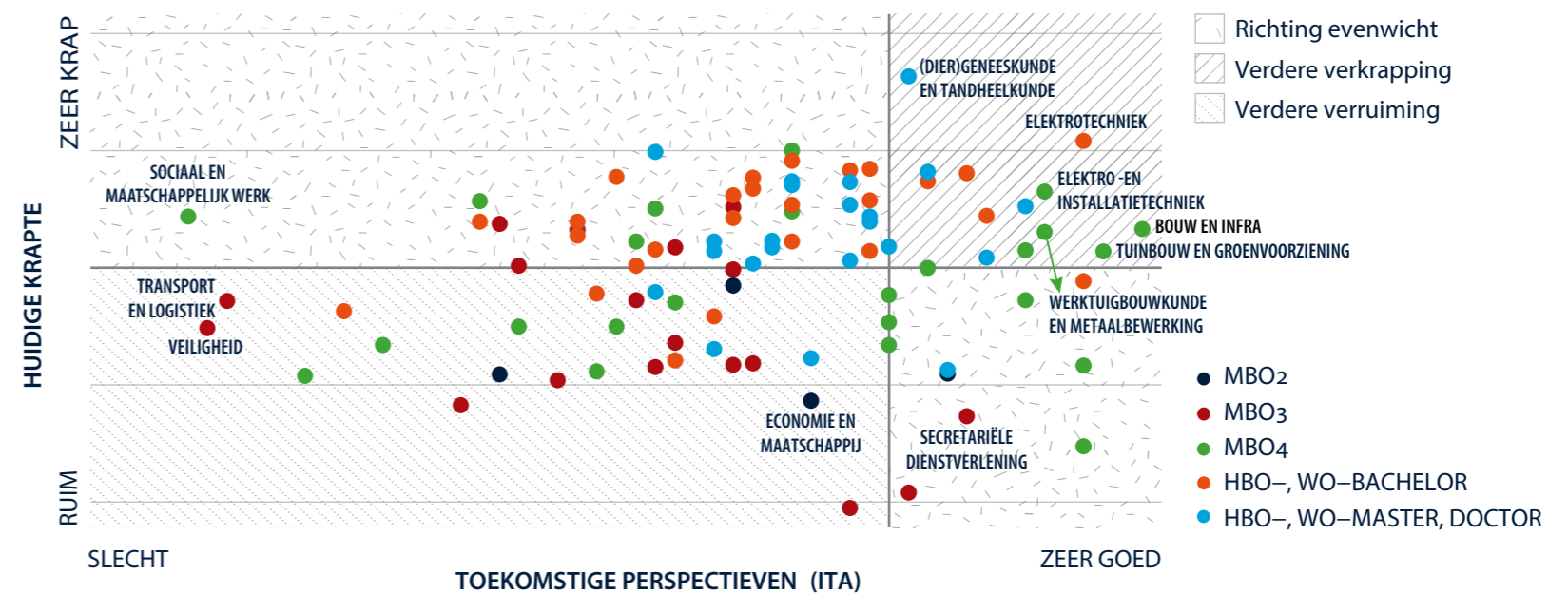
In de overige kwadranten (linksboven en rechtsonder) beweegt de arbeidsmarkt richting een evenwichtssituatie.

Net zoals **Figuur 1** toont **Figuur 2** de huidige krapte op de arbeidsmarkt (verticale as) ten opzichte van de verwachte verandering tot en met 2028 (horizontale as), echter dit keer vanuit het perspectief van beroepen. Ieder punt betreft één beroepsgroep, waarbij de kleur aangeeft in welke beroepsklasse deze beroepsgroep valt.

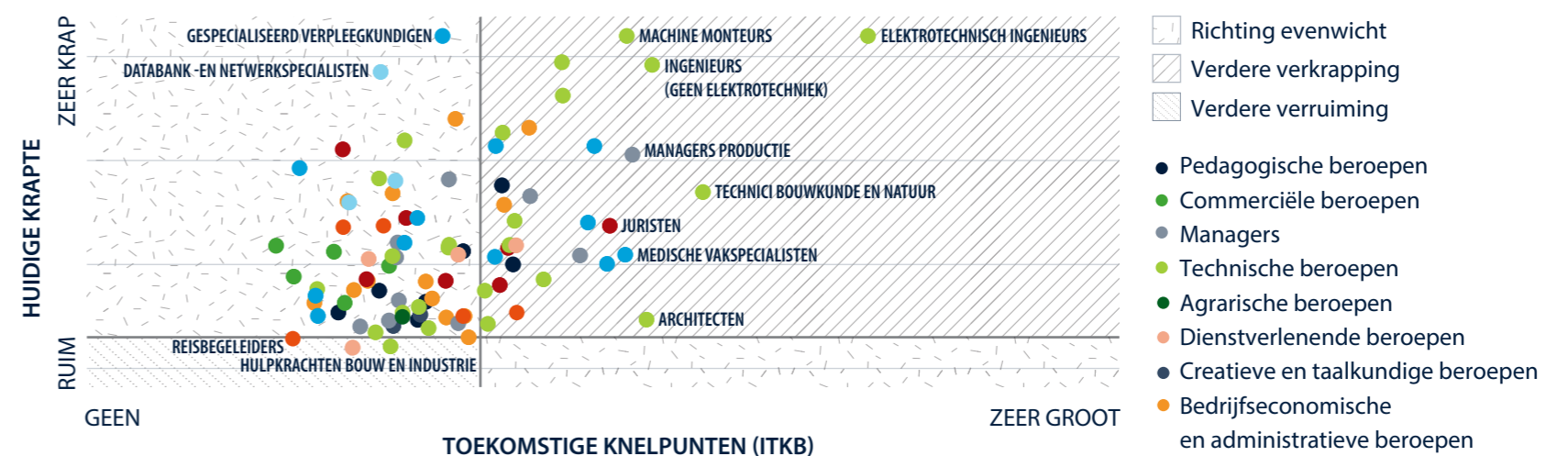
De huidige krapte wordt weergegeven door de Spanningsindicator van het UWV; dit representeert, per beroepsgroep, het aantal werkzoekenden voor elke openstaande vacature. Boven de horizontale lijn vinden we (zeer) krappe beroepen; voor iedere werkzoekende is er minstens 1,5 openstaande vacature.*** Vrijwel alle beroepen liggen boven deze lijn, wat aangeeft dat de Nederlandse arbeidsmarkt gekenmerkt wordt door krapte. Op de horizontale as staat de indicator toekomstige knelpunten naar beroepen (ITKB), die aangeeft of werkgevers de komende zes jaar meer of minder moeite zullen hebben om geschikte werknemers te werven. Voor beroepen rechts van de verticale lijn zal de krapte naar verwachting toenemen; links van deze lijn neemt de krapte tot en met 2028 af.

In het kwadrant linksboven vinden we beroepen waar op dit moment krapte bestaat, maar deze naar verwachting zal afnemen in de komende jaren. Het kwadrant rechtsboven vangt beroepen die op dit moment al een krappe arbeidsmarkt kennen en waarvoor de krapte nóg verder zal toenemen in de komende jaren.

Figuur 1
Huidige krapte versus ontwikkeling krapte per opleidingstype

Figuur 2
Huidige krapte versus ontwikkeling krapte per beroepsgroep

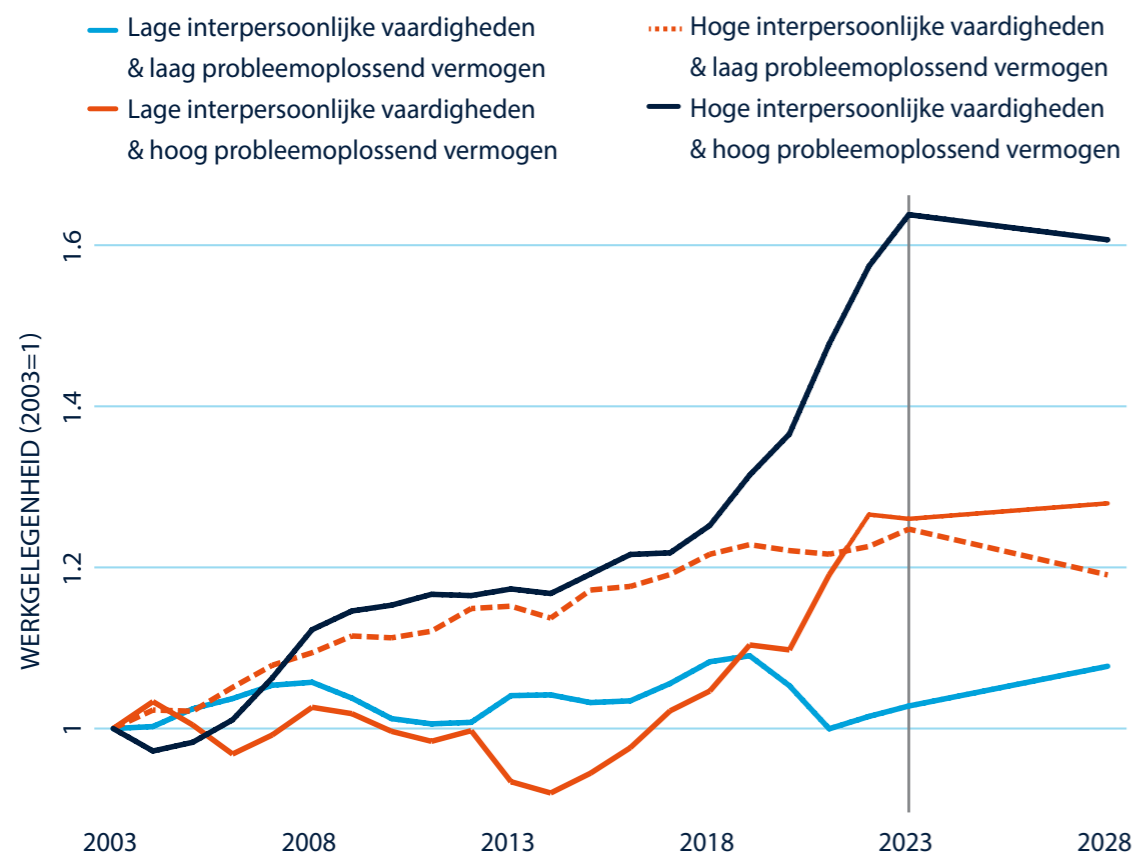

** Cobben, L. Graus, E. & Huijgen T. (2023). Schoolverlaters tussen onderwijs en arbeidsmarkt 2022, ROA. (ROA-F-2023/3).

*** Zie <https://www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/dashboards/spanningsindicator>.

Update arbeidsmarktprognoses tot 2028

Figuur 3
Ontwikkeling werkgelegenheid naar vaardigheden

De arbeidsmarktprognoses tot 2028 kunnen ook geïnterpreteerd worden in termen van de vraag naar vaardigheden. Voor elke beroep kan het belang van vaardigheden zoals probleemoplossend vermogen en interpersoonlijke vaardigheden gemeten worden.****

Figuur 3 laat zien dat over de laatste 20 jaar een grote toename te zien is van de werkgelegenheid in beroepen die een relatief groot beroep doen op interpersoonlijke vaardigheden en probleemoplossend vermogen. In de prognoseperiode stabiliseert dit. De werkgelegenheid in beroepen met relatief weinig interpersoonlijke vaardigheden is sinds 2003 weinig veranderd, maar loopt naar verwachting lichtelijk op in de komende jaren. De beroepsgroepen met relatief lage interpersoonlijke en probleemoplossende vaardigheden waarvoor veel baancreatie verwacht wordt zijn bijvoorbeeld administratief medewerkers, schoonmakers en productiemachinebedieners. De uitbreidingsvraag naar beroepsgroepen met relatief gezien een laag interpersoonlijk maar hoog probleemoplossend vermogen is hoog bij bijvoorbeeld automonteurs, koks en laboranten.

**** De vaardigheden komen uit de NSS 2017

